

ODGOVOR BOŽIDARJU PREMRLU

Spoštovani,

Zgrožena in s krčm v želodcu sem odložila vaše povsem upravičeno jezno pismo in pred očmi se mi je zavrtel "film", povezan z nastankom spornega poročila študenta Dušana Štepeca (Poročilo skupine, ki je raziskovala kamnarstvo). To poročilo je nastajalo vsaj nekaj mesecev in dve verziji le-tega sem v letu 1995 zavrnila, ker sem menila, da nista bili primerni za objavo. Šlo je za vsebinske in slogovne pomanjkljivosti in nedodelanosti, zato sem Dušana Štepeca prosila, da besedilo popravi. Tretja verzija, ki jo je prinesel, je zadostovala splošnim kriterijem, ki jih ima Glasnik, in tekst je bil sprejet v objavo v oktobru 1995. Zdaj vem, zakaj je bil "boljši". Do prejema vašega pisma 12. 2. 1996 sva bila oba z glavnim urednikom Rajkom Muršičem prepričana, da je študent pač toliko "napredoval" in se "opismenil", da nisva niti posumila v poštenost njegovih namenov, pač pa sva bila, nasprotno, prav vesela te spremembe. Vsekakor pa nama niso bile znane dodatne okoliščine, ki jih navajate v vašem pismu, niti to, da je vaše besedilo izšlo oziroma bilo v pripravi za izid v zborniku Poletna delavnica Podsreda '94 oziroma da je poročilo o delavnici skoraj dobesedno prepisano iz vaših terenskih zapiskov. Je pa tudi res, da urednika ne moreva (takoj) prebrati vsega, kar izide na etnološkem področju.

Pridružujem se vašemu mnenju, da avtor, študent 4. letnika Dušan Štepec, najverjetneje ni kradel iz koristoljublja, pač pa zaradi **nepoučenosti**, čeprav to najboljše ve le on sam. Vsekakor bo vaše pismo objavljeno v Glasniku, prav tako tudi moj odgovor nanj in opravičilo, pa tudi Dušanu Štepcu dajemo možnost, da brani svojo "čast" in se izjasni o tej peripetiji. Vsekakor bi v svojem poročilu moral navesti vir, torej vaše terenske zapiske, ki jih je, kakor je razvidno iz kopije, ki ste jo poslali skupaj s pismom, na nekaterih delih res skoraj dobe-

sedno prepisal in jih ni vsebinsko spreminjal. Kot "olajševalno okoliščino" mu lahko štejemo to, da svojega poročila ne "prodaja", kakor vi pravite, v svojem imenu, pač pa govori o delu v skupini in na začetku omenja vse sodelujoče in vas kot mentorja. Ne morem soditi o tem, koliko je študentu znana problematika varstva avtorskih in sorodnih pravic, moral pa bi poznati osnove znanstvenega aparata in vas na ustreznih mestih citirati, četudi vaši terenski zapiski ne vsebujejo izjave o nadaljnji uporabnosti, pač pa to velja le za objavljeno poročilo, ki ga omenjate.

Ne samo, da je to obžalovanja vredno, pač pa je lahko katastrofalno za vedo, kot je etnologija, zato nameravam predlagati in prositi vse bralce Glasnika - vse, ki so včlanjeni v Slovensko etnološko društvo, in druge etnologue, da pošljejo svoja dopolnila k **etnološkemu etičnemu kodeksu**. Ta naj bi normiral vse možne pristope k npravstveni problematiki in poklicni drži. Slovenskemu etnološkemu društvu ga nameravam predlagati kot dopolnilo k statutu. O kodeksu že nekaj časa razmišljam ter ga snujem. Fragmentarno bo objavljen v isti številki Glasnika. Ker se bojim, da ta škandal ni edino neetično ravnanje v slovenski etnologiji, pozivam vse, ki menijo, da je o etiki vredno razpravljati, naj pošljejo svoja mnenja, izkušnje in strokovno utemeljene poglede na to temo, saj je res že skrajni čas, da se o tem razpravlja javno in ne samo v obrekovalnicah. Prispevki bodo objavljeni v tematski številki Glasnika.

Vam se pa kot odgovorna urednica Glasnika SED iskreno opravičujem za neljubo škodo, ki smo vam jo povzročili z objavo spornega članka.

Ljubljana, 12. 2. 1996

Mojca Ramšak

(15. 2. 1996 izročeno v vednost Dušanu Štepcu.)

POJASNILO K PROBLEMU, KI JE NASTAL S PRISPEVKOM POD NASLOVOM LJUDJE IN KAMEN V GLASNIKU SED 4/1995

Kdor dela, dela tudi napake, pravi slovenski pregovor. S tem bi rad povedal, da za nastanek tega spornega poročila ni bilo dovolj le vzeti terenske zapiske Božidarja Premrla, se uvesti za mizo, mirno prepisati vsebino in zadeva je opravljena. Zahtevalo je mnogo več truda, predvsem razmišljanja o tem, kako napisati besedilo in kaj vse naj vsebuje poročilo, da bo dovolj razumljivo.

Čas, ki sem ga porabil za pisanje poročila, bi lahko "zabil" za druge "manj pomembne" stvari. Toda to poročilo sem želel napisati, ker me je področje kamnarstva zanimalo in ker smo kot skupina v času poletnega raziskovalnega tabora Podsreda 1994 med seboj zelo dobro sodelovali.

Rad bi poudaril, da s pisanjem tega poročila nisem imel nobenih slabih namenov, niti se nisem hotel kakorkoli okoriščati s tujim znanjem. Poročila nisem hotel "prodajati" v svojem imenu. Zdi se mi, da je to dovolj jasno poudarjeno na začetku poročila. Tu govorim o delu v skupini, navajam vse

sodelujoče in omenjam mentorja skupine Božidarja Premrla.

V poročilu, ki sem ga napisal, sem nehote zagrešil usodno napako, ki je pripeljala do nastalega problema. Terenskih zapiskov Božidarja Premrla, povsod tam, kjer sem jih dobesedno ali kako drugače povzemal, nisem citiral. Ta spodrsrljaj se mi vsekakor ne bi smel pripetiti. Ob vestnem navajanju drugih citatov in opomb mi ni jasno, kako se mi je mogla zgoditi taka začetniška napaka.

Da sem v svojem poročilu ohranil podobno shemo in v posameznih delih poročila bolj ali manj povzemal snov iz terenskih zapiskov Božidarja Premrla, je vzrok v tem, da sem se na taboru prvič seznanil s področjem kamnarstva. Do tedaj mi je bilo popolnoma tuje in v desetih raziskovalnih dneh tabora si kljub svojemu prizadevanju nisem pridobil dovolj rutine, da bi lahko popolnoma samostojno in strokovno neoporečno napisal poročilo. V času raziskovanja namreč ni bilo dovolj časa, da bi se podrobneje seznanili s problematiko